

Droompaard en andere verhalen

Herman Heijermans

bron

Herman Heijermans, *Droompaard en andere verhalen*. Maatschappij voor Goede en Goedkoope Lectuur, Amsterdam 1923

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/heij011droo03_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de [gebruiksvoorwaarden](#).

Droompaard

JA, het was weder een heel malle historie, nòg maller dan de bezoeking van ruim drie jaar geleden. Overdag had ik woningen gezien, woningen in de Pijp, woningen op de Keizersgracht, woningen één, twee, drie-hoog, woningen met vieze tuintjes, woningen met naar gekookte kool riekende burens. Alles had negatieve eigenschappen. Maar op den Diemerweg, een heel eind buiten de stad stond een gewezen boerenhoeve, herdoopt als Villa (met een of anderen) Lust. Dat leek me bijzonder: een huis zònder burens, mèt een stuk weiland en àchter een boomgaard met twee appelboomen.

‘En hier mijnheer,’ lei de weduwwrouw-huisbewaarster uit, terwijl zij de deur van een steenen schuur opende: ‘hier heb u gelegenheid voor de wasch en stalling voor twee paarden.’

‘Voor twee paarden?’ informeerde ik.

‘Voor twee paarden en een koe,’ zeide zij.

‘O, dat is heel makkelijk,’ merkte ik op: ‘maar de ruimte lijkt me wel wat klein voor drie beesten.’

‘Nou maar u kan ze d'r rustig stallen,’ zei de weduwwrouw.

Ik bedankte haar, liep peinzend den weg naar de sympathiek-stinkende gasfabriek terug, eenigszins onder den indruk van de stalling voor twee paarden en een koe. Jammer dat de huur tweemaal te hoog voor mijn inkomen was, jàmmer voor het eenzame huis, het weiland, de appelen, de stalling voor twee paarden en een koe.

Thuisgekomen, lag een formulier van de Belasting, met beleefd verzoek voor de invulling binnen zooveel dagen te willen zorgdragen.

PAARDEN

Vraag V. Hoeveel paarden worden door u gehouden?

- a. Paarden van praktizeerende genees-, heel- en verloskundigen en veeartsen...
- b. Paarden in gemengd gebruik.

(Hieronder alleen te verstaan paarden, die doorgaans en hoofdzakelijk worden gebezigd voor de uitoefening van een beroep of bedrijf van den belastingplichtige, mits niet het bedrijf van rijtuigverhuurder, ondernemer van personenvervoer, verhuurder van rijpaarden, manègehouder of paardenkooper).

Weemoedig vulde ik in 'geene', en dien nacht, waarschijnlijk als gevolg van gepeins en weemoed, droomde ik verward en afschuwelijk, - pendant voor de merrie in mijne nachtmerrie, die van het biefstukpannetje likte, vele jaren geleden.

Er werd zeer duidelijk tweemaal gebeld: tweemaal voor twee-hoog. Mijne familie was uit, ook de hospita. Ik was alleen thuis met een harige, zwarte poes (niet te verwarren met Pieps, die nog steeds gezond is, eerstdaags opnieuw moeder wordt), keek gemakshalve over het balkon naar beneden. Ik zeg over het balkon: het was een nauwe straat met allemaal balkons, balkons aan de overzijde, balkons op zij, balkons overal. Op de stoep stond mijn palfrenier met de paarden, een bruin en een zwart. Mijn paarden zònder eenige quaestie. Ik twijfelde er zelfs niet aan. Evenwel werd ik onrustig, niet wetend hoe ik er mee aan moest. Er scheen iets

in mijn leven gebroken te zijn, iets waarbij het gewone gezond verstand het aflegde.

‘Breng ze maar op, John,’ schreeuwde ik, terwijl ik den huissleutel afwierp.

Hij opende de huisdeur, nam het bruine paard bij de teugels, trok het 't portaal in. Vreemd - twee-hoog paarden! Ik liep naar de hoge, steile trap, zag John beneden wurmen. Het paard ging geweldig te keer, steigerde, bliefde zich schrap te zetten. Ik wierp een kropje salade halfwege. Het paard trappelde de trap op, greep de krop, liep weer achteruit, keek mij met zwarte, fonkelende oogen aan. Wat zoo'n beest 'n streken kan hebben!

‘Geef 'm 'n mep John!’ , schreeuwde ik, zweetend van inspanning.

John sprong op het gezadeld paard, gaf het de sporen.

Zonder uitwerking. Het edele dier hinnikte smartelijk met de krop sla in zijn bek, weigerde pertinent.

Op het geraas kwam de juffrouw van één hoog op haar portaaltje.

‘Wat mot dät nou?’ vroeg ze zeurig.

‘Ik mot me paarden,’ lei ik uit.

‘Nou, da's wat moois voor me trappe,’ klaagde ze.

‘k Zal je d'r wat voor geven,’ zei ik edelmoedig.

‘Nou, kijk nou. is, hoe dat beest me schoone trappen bevuilt,’ begon ze te kijven.

‘Pas maar op,’ waarschuwde ik: ‘als je overreden wordt, is het te laat’...

Het paard, opgejaagd door mijn palfrenier, had een sprong genomen, hamerde de trappen op alsof het huis werd afgebroken - bleef in de kromming steken.

De trappen en gangen van een huis in de Pijp zijn niet op paarden berekend.

‘Achteruit, John!’ , kommandeerde ik. Mijn

hospita is lang niet tam uitgevallen als haar meubeltjes bedorven of het wit van haar portaal besmeurd wordt.

Het paard stommelde achteruit, hout splinterend van de traptreden, kalk aftrappend.

‘Kijk nou is wat 'n schandaal, wat 'n last!’ , hilde de buurvrouw.

Ik, diep in zorgen, stond weder op het balkon, kijkend naar de bekalkte flanken van mijn bruinen hengst.

Ze moèsten echter gestald worden. Je kon ze niet op straat laten.

Zenuwachtig liep ik een trap hoger naar den zolder, smeed de zolderramen open. Er was een hijschblok, óók een touw.

‘John,’ riep ik naar benee: ‘let op het touw,’ en badend in 't zweet, vierde ik het koord, hing over den gootrand, oplettend of John begreep. Dat was een gelukkige inval. John bond het touw om den buikriem van den zwarten hengst, daarna een dunner koord aan den achtersten linkerhoef om het dier eventueel af te houden - ik begon te trijsen.

Het ging niet gemakkelijk. De katrol was in langen tijd niet gesmeerd, telkens bleef het paard aan een balkon of spionnetje haken. Beneden hoorde ik ruiten rinkelen. Het verdraaide dier spartelde. Stom van den vervloekten John om niet beter af te houden!

‘Let dan toch op, uilskuiken,’ schreeuwde ik hijschend - gelijk zag ik 't hoofd van het paard boven den gootrand uitsteken. Het dier brieschte van blijdschap toen het mij herkende. Ik was gewend elken morgen in zijn stal klontjes uit te delen.

Ik gaf een laatsten ruk, trachtte het binnen te halen. Maar het heele achterlijf haakte onder den

gootrand. Wel vertikt dat het hijschen iets verder baatte. Geen uur bleef John langer in mijn dienst. Ik poogde met een arm het touw vast te houden, met den anderen 't hoofd van het dier te grijpen. Maar door dit onhandig, zelfs gevaarlijk pogen, schoot het touw los, gierde als een stoomfluit en dadelijk daarop hoorde ik het harde klikken der vier paardehoeven die de stoepsteenen raakten.

Hieruit maak ik op dat niet alleen een vallende kat op zijn pooten terecht komt.

Beneden begon de juffrouw van één hoog weer te zaniken. Het paard had haar spionnetje omgehaald, daarenboven met zijn kwispelende staart een bloempot van het kozijn geveegd.

‘John!’ brulde ik heesch: ‘Kun je niet beter afhóúen! Uilskuiken! Ezelskop! Als je denkt, dat dat goed voor de beesten is, heb je 't mis!’

Weer trok ik onrustig aan het touw, zet voor zet, geduldig, hijgend, zweetend, tot ik 't hoofd weer boven den gootrand zag. Met inspanning van alle krachten wond ik nu eerst het touw om een poot van het ledikant mijner hospita, klom in de goot, aaide het dier dat eenigszins nerveus was. In zijn manen hing het spionnetje van één-hoog, aan zijn rechterachterbeen een gedeelte van een balkon-balustrade. De huizen in de Pijp worden niet over-sterk gebouwd. Ik greep het dier nu bij het gebit, poogde het op te tillen. Ik trok de voorbeenen over den rand heen en het verstandige dier trachtte zich op te zetten.

Maar op dit moment schoot het touw los van den poot van het ledikant en scheelde het weinig of ik ging mee omlaag. Weder hoorde ik de metalen klikken der neerkletterende hoeven en nògmaals, nu meerder uitgeput en afschuwelijk zweetend, begon ik de lijn in te halen. Het paard was het eerste balkonnetje al voorbij, toen John schreeuwde

op te houden. Steviger dan straks bevestigde ik het touw, keek over den gootrand. Er stonden beneden heel wat nieuwsgierigen en een majoor van de politie.

‘Dat mag zoo maar niet,’ riep de agent.

‘Waarom niet?’ - riep ik.

‘Omdat het niet màg,’ riep hij weer.

‘Nou, ze motten gestàld worden,’ hijgde ik.

‘Da's me wat móóis,’ zei de majoor.

Toen heesch ik verder, greep nòg eens het paard bij het hoofd en met een ruk van vertwijfeling kreeg ik het bij mij in de goot, waar het hinnikte van blijdschap. Terwijl had John het bruintje de trap opgeleid.

Wij begonnen de paarden te roskammen, konden evenwel niet beletten dat zij al stampend door den vloer henen traptten. De huizen in de Pijp zijn niet stevig.

Toen ik dan ook een oogenblik later met mijne familie aan tafel zat en de hospita balletjes gehakt met roode kool opdiende, keek zij mij verwijtend aan, wijzend naar het plafond, waardoor beurtelings een wit en een zwart paardebeen staken:

‘Mijnhéer,’ zeide zij, ‘dat was n i e t geconditioneerd. En de poot van me bed is ook heelemaal krom’...

‘Mijnhéer,’ zeide zij, ‘dat was n i e t geconditioneerd. En de poot van me bed is ook heelemaal krom’...

Hevig avontuur van tante Mijntje

OF liever: hevig avontuur van tante Mijntje, Toto en Titi.

Of nòg liever: hevig avontuur van tante Mijntje, Toto, Titi en boozen Bennie.

Tante Mijntje, mijne vele vrienden, - ik zit hier zeer gemoedelijk bij 'n pijp en 'n kop thee - leefde sinds jaren, sinds lange jaren met Toto en Titi, haar ouwe pucken en met een polyp in haar neus. Toto was een vet teefje. Titi was een vet teefje. De polyp wàs in haar neus. Als tante Mijntje 's avonds héél gezellig zat, zat Toto in een leunstoel, Titi in nóg een leunstoel, zij in den derden. De polyp was in haar neus. De herhaling van dit laatste, mijne vele vrienden, bedoelt geenszins de bespotting van een zóó onaangenaam ding als een polyp. De polyp was in haar neus. De polyp behoorde ontegenzeggelijk bij tante Mijntje. Toto en Titi zouden haar niet herkend hebben en weerbarstig gebromd tegen hare bevelen, wanneer niet de zeer bijzondere langrekkige neusklank elken lettergreep getoeterd hadde. Toeteren is 't wóórd niet, mijne vrienden - zéér gemoedelijk steekt de pijp in m'n mond, gemoedelijker nog walmt de vertelseldamp in blaasjes naar de lamp - toeteren is geen corresponderende klank voor het klarinetachtig ge-toto en ge-titi van tante Mijntje, als ze bedrijvig door de gangen hippelde en haar vriendinnen aanriep. Maar laten wij voor den duur

van dit hevig avontuur, om niet te lang uw nieuwsgierigheid te kietelen, overeenkomen, dat 't woord toeteren hier en alléén voor vandaag, remplaçant zij voor 't hoog-neuzig, kermende-hondachtig, misthoornig, spreekbuizig, loopende-waterleiding-achtig geluid van tante Mijntje, als zij l i e f d e r i j k aan 't praten was met Toto en Titi. Dan zwol de polyp in haar neus met 't hart in haar boezem en versmolten de nazale klanken tot sentimenteele hobozwevingen. Als de boel opgeruimd was, 't dagmeisje weg, de theepot op tafel, tukten tante Mijntje, Toto en Titi, gezamenlijk snurkend, sympathiek snurkend, zooals oude pucken én oude juffrouwen 't vermogen, Na dat lèkkere, héérlijke tukje dronk tante Mijntje 'n kop thee met vier klontjes, wat de belangstelling had van Toto en Titi, die jaren lang 't zelfde gezien hadden. 't Kamertje was knufknuf van zindlijke gezelligheid. Dicht op de tafel hing de lamp met een roode roos er onder voor de drupjes en een rood-papieren kap er om voor de oogen. Op 't theeblad, blauw en wit, met een zwarte lijst, stond 't komfoortje van wit porselein met vier transparante maagdelijke voorstellingen van poeslieve herderinnetjes en poeslieve herders met bloote, schoone voeten. Naast 't komfoortje, was 't bebloemd-verlakt trommeltje met boterkoek, daarnaast de suikerpot met klontjes, 't lepeldoosje en 't eene kopje. Als de lamp op was, 't komfoortje aan, 't tukje gedaan, en 't kopje toeberaid met vier klontjes, kwam het zoeven vluchtig aangegeven l i e f d e r i j k spreken van tante Mijntje met de twee dames in de luierstoele. Eerst met Toto, die de lieveling was, omdat-ie 't best de kunstjes dee. Met een klontje tusschen de uitgedroogde vingers, toeterde de ouwe juffer:... 'Shoo, shoo, shoo!... Wou jij wat hèbbèèè... wou jij wat hèbbèèè... shoo! shoo!.....

Netjes!... Mooi shoo!... Shoete hond... Shoete Toto... Wat shegtie-dan?... Eerst spréke!... Hoe spreekt ie?... Hoe spreekt de shoete hond?' - Rafarafrac... Rafraf - 'Mooi shoo!... shoet beest! Me tootertje... Me shattembabbie... Me rabbemedijntje... Me dikke waffedebassie... Me snoetie!' In zuivere extase ging ze tot gebrabbel over dat niemand verstond, klankengeroffel dat 't best aangaf haar sentiment van 't oogenblik. In die opzichten, mijne vrienden, was tante Mijntje, zoo zuiver en zoo goed sensitiviste als de grootste, doodste sensitivisten onzer dagen. Had Toto het stukje suiker vergruizeld, dan was de beurt aan Titi, die minder mooi òpzat.

Weer sprak tante Mijntje, liefderijk toeterend 'Shoo... Shoo... Nou jij?... Shal jij nou is mooi shittèè... Nee shoo niet... Shoo... Shoo... En 'n pootje... Nee dasch 't verkeerde pootjèè... Mag jij je linkerpootje geve?... Shoo, 't rechter... Nou ben je ook 'n shoete hond... héél shoet..., héél shoet... Shoo... Open je bekkie... me lekkere babbemerabbedie... me vette toetemeremijntje... gotogot watte dikshak... watte lekkere dikshakke... Hebbe jullie 't goe-oe-oe-d bij vrouwtjèè?... Hebben jullie 't goe-oe-oe-d... nou sheg nou is wat...?'

Raf-raf-raf-raf! Raf-raf!

Wef-wef-wef-wef!

Dat was ongeveer het begin van elken avond. Zij dronk thee, las haar krantje, sprak met de honden. Als 'r buiten iets ritselde, sprak ze hàrder, nazaler... 'Pak sche... Kisch-kisch-kisch... Pak sche... Pak sche' - bromden de dikke, logge, slaapzieke pucken.

Eens in de week was er visite. Om zeven uur, Donderdags, kwamen Marie en haar zoontje Bennie thee drinken, moesten Toto en Titi samen

in één leunstoel, was de rustige kamertjesgezelligheid van klokkegetik, puckengesnurk en bescheidenlijk herdersleven op 't komfoortje ruwlijk verbroken. Marie was 'n zusterskind, eenige erfgename van tante Mijntje, die buiten haar pensioentje 'n twaalfhonderd gulden m i n s t e n s op de spaarbank had. Bennie was 'n kwajongen. Ja in werkelijkheid, 'n kwajongen, die de pucken an d'r staart trok en eens in de gang 'n voetzoeker had afgestoken. Als nichie Marie met Bennie thee dronken, tukte tante Mijntje niet, tukten Toto en Titi onrustig. Maar de klontjes werden met dezelfde liefderijkheid gegeven, met dezelfde innige extatische toespraken.

‘Shoo, shoo!... Hoe spreekt-ie?... Hoe spreekt 't hondje?... Goed shoo... Goed shoo me schatte-mebabbie... me waffedebaassie...’

En dan nichie Marie lief-belangstellend elken keer: ‘Watte snoet van è hond toch!...’

- ‘O shoo'n lèkker dier, niewaar me toetemerijntje.’ -

‘Je zou zoo zwere,’ meende Marie: ‘Je zou waarachtig zwere, dat ze je verstaan, zulke verstandige ooge, zulke slimme ooge, hè tante?’

‘Of she je verstaan?’ toeterde tante: ‘of she je verstaa-aa-aan?... She verstaan àlles, àlles... Shoo wijs as e mensch... Of she! Of she!... Niewaar me rabbemedijntje... me bolle-boostertje!’ -

‘Nou kijkt-ie u an, tante, alsof die wel zou wille antwoorde, hè?’

‘Weet je wat ik wel is denk,’ hoofdschudde tante Mijntje ernstig, zwaar verzonken in wijsgeerige gedachten: ‘ik denk shoo dikwijls as ik met she spreek: shou 't nou shoo'n wonder shijn as je she is wat vroeg en dat she jà sheie, of dat she née sheie, of dat she sheie: geef mijn 'n klontje

Watte? Shou dat shoo'n wonder shijn? Shijn d'r niet meer mirakels gebeurd?’

‘Nou,’ zei Marie: ‘dat zou wàt griezelig zijn. Verbeel is! Verbeel is dat u ze wat zegt, dat ze d'r mond opendoen en antwoorde. 'k Denk u zou wegloope van angst.’

‘Maar she d o e n 't niet,’ zei tante: ‘beeschte spreke niet. Ik sheg alleen maar dat she soms shóó kijke, shóó verstandig, dat je bij jeshelf denkt: nou mankeert alleen nog 't spreke, niewaar waffedebassies?... Niewaar me schnoetemedijntjes?’

Op een avond moest Bennie voor z'n moeder 'n boodschap aan tante Mijntje overbrengen. Juist wipt-die de deur binnen toen 't dagmeisje er uit kwam. In de voorkamer was de lamp aangestoken, brandde 't lichtje in 't komfoortje, zaten de twee pucken slaperig te scheeffleunen. Tante scharrelde nog in 't keukentje. Bennie begon met 'n greep te doen in 't trommeltje met boterkoek, propte z'n mond vol, nam nòg 'n reep en zou door tante betrappt zijn, als-ie niet bijtijds in de alkoof gevlucht was. Benauwd, bang voor tante die 't zeker aan moeder zou vertellen, gluurde Bennie door den kier van de deur.

Tante ging gemakkelijk in den leunstoel zitten, keek lodderig naar Toto en Titi, knipte met de oogleden en zei:

‘Shoo, shoo... Nou gane wij is lekker slaapies doen... hè, kindertjes? Hebbe jullie ook slaapies? Hè?’ ... Bennie in de alkoof, die al zóó veel van de pucken gehoord had en zóó dikwijls had hooren zeggen dat 't tante niks zou verwonderen als zulke verstandige dieren op 'n goeien dag antwoord gaven, had moeite om z'n mond te houden. Wat zou tante schrikke!... Wat zou ze 'n gezicht zette...

Tante, lodderig-kijkend, knikkebolde even. Maar

de dikke pucken, onrustig door neefje in de alkoof, bleven rechtop zitten.

‘...Wat is d'r dan me raffedemijntjes?... Hebbe jullie dorscht!... Shal de vrouw water geve?... Drinkies hebbe, kindertjes?’

Op 'n schoteltje schonk tante Mijntje water uit de karaf, liet de honden drinken.

‘Shoo... Shoo... Nou slaapies doen, hè? Strakkies 't klontje, hè?... Watte shegt-ie dan?... Watte shegt-ie?’

Rafrafr! Rafraf!

‘Goed shoo! Goed shoo!... Titi ook'n goe-oe-oed hondjèè van de vrouw, niewaar Titi?’

‘Ja-a-a.’

Opschrikkend, met levende luistring, hoekte tante Mijntje in haar stoel.

‘Kaatje! Kaatje! Bè-je nog achter, Kaatjèè?’

Geen antwoord. Had ze zich zoo vergist?... De hond had zeker gegeeuwd... Watte schrik... Watte schrik... De schrik zat in haar beene... Hèhè!... Hèhè!... En vrindlijk-lief, klaarwakker, praatte ze nòg eens met den dikken puck. ‘...Wat dee je me schrikke... Mag je zoo geeuwe, stoute hond!... Wil jij wel is gauw gaan legge?’...

‘...Ja-a-a!’

Watte?... Watte?... Nou had ze z'n bek z i e n vertrekke... Z'n zwarte glinsteroogen glansden, alsof-ie zoo net wat gezegd had... Met open mond, starrende oogen keek ze naar den luierstool, waarin de puckhond te slaapwiebelen zat, met breede vet-plooien om den nek. En voor 't laatst koud-huiver angstig, juist terwijl Toto geeuwde, vroeg ze:... ‘Spréék... jij... Toto?’ Geen antwoord. Goddank! Ze sloot d'r oogjes... maar op eens duidelijk, hoorde ze somber zeggen: ‘G e e f m i j n ' n s t u k k i e k o e k . . . ’

Tante Mijntje zakte zachtjesweg in 'n flauwte,

uit welke zij gewekt werd door 't harde luiden van de deurschel. Neeffie Bennie stond op de stoep. Ze zoende 'm haast, gaf 'm drie stukken boterkoek en van af dien spookachtigen avond werd zij lid van een mystieke vereeniging van geestenbezweerders als anderszins.

Angstavond

MIJNHEER Duimelaar zat in z'n hemdsmouwen voor een broodje met kaas en een kop koffie. Mevrouw Duimelaar dutte. Het Keeshondje tukte. De meid was in de keuken.

Aldus was de situatie, 's avonds half elf, toen er gescheld werd.

Mijnheer Duimelaar lei met beslistheid z'n mes neer, luisterde.

Mevrouw schrikte op en luisterde.

Keeshondje wefwefte bij de kamerdeur.

Dienstmeisje kwam door de kamer sloffen.

Maar mijnheer stond op, resoluut, dee de kamerdeur open, riep: 'La-bellen Jans!'

'Niet ope make, meneer?'

'Nee - la-bellen!'

Jans slofte terug.

Mevrouw, meneer, Keeshondje keken elkaar aan.

Het zal noodig zijn u iets mede te delen van mevrouw én meneer èn keeshondje, alvorens het luguber relaas van dezen angstavond te continueeren. Dienen als proloog, dat mijnheer Duimelaar schraal, lang, knikkebeenachtig en kippig was. Een gouden bril beglaasde zijn beenvellig hoofd. Zijne echtgenoot - alweder is het mij niét om het contrast te doen, zijne echtgenoot (een juffrouw Babs van d'r van) verheugde zich in het bezit van...: ge zult het, waar van een c o n t r a s t gesproken werd, eenigszins vermoeden... verheugde zich in

het gelardeerd bezit eener spekvetjesachtige rondbolligheid. Mevrouw en mijnheer leden aan vermoord-te-woorden-manie. Allicht is het releveeren dezer ondeugd onkiesch in dagen van nachtschuwlijke gruwbaarheid, maar de verzekering dat het echtpaar Duimelaar al van '54, het jaar van hun stadhuisbezoek, aan vermoord-te-woorden-manie leed, zal alle actualiteit aan dezen angst-avond ontnemen. Voor de ramen waren luiken met veiligheidsslots. De buitendeur had een ketting, een patentslot, twee grendels. 's Nachts werden alle binnendeuren gesloten en keeshondje waakte. Voorzeker had de heer Duimelaar een bloedhond of bulldog ter bescherming gekocht, ware het niet dat een gemeenschappelijke vrees voor tè groote honden hem en zijn vrouw daarvan ernstig terughield. Ook was hij vijand van revolver-geliefhebber. Een revolver is een gevaarlijk ding. Het gaat bij tijden v a n z e l f af, bij andere tijden s p r i n g t het. De heer Duimelaar hield in niets van gewelddadigheid. Een kamer met véél slots, een huis met véél grendels was hem 't beste pantser tegen heftighedens des levens. Alsnu is het mogelijk om in richtig verband te vervolgen.

Mevrouw, mijnheer, keeshondje keken elkaar aan. 's Avonds, 's nachts half elf, wanneer men gezeten is voor een broodje met kaas en een kop koffie, alvorens gekuischt slaapvertrek te betreden, heeft het luiden van de schel in een afgelegen buurt iets zwaar-onbehaaglijks. Van af '54 was er zoo laat niet gescheld.

‘Wie sou daar weese?’ vroeg mevrouw, met een angstbevertje.

‘Geen geval góéd volk, wróú,’ zei meneer met zekere deftige geruststelling.

‘Wat èng,’ meende mevrouw, die een Rotterdamsche was.

Keeshondje wefwefte.

Eenige oogenblikken hing een loom-zwarte stilte tot de schel weder over de ijzeren pin knoerste.

‘Blijf zitte, wróú,’ vermaande de heer Duimelaar, bleek-ernstig, met een ijzig-strak besef, dat hij twee vrouwen en een keesje te beschermen had.

‘Zal ik ope make?’ kwam Jans, benauwd-pijnlijk nóg eens vragen.

‘La-maar belle, Jans,’ herhaalde de heer Duimelaar, kalm als een gezagvoerder op een geteisterd schip.

Rinke-lerinke-lerinke... klink... klink, zei de schel.

‘O, God!’ zei mevrouw.

‘Wie daar nou weese kan,’ zei de meid.

‘Niét ope make,’ herhaalde mijnheer blank-deftig, eenvoudig en rustig bij zijn broodje met kaas.

Maar de schel luidde voort.

‘Wat èng,’ beefde mevrouw Duimelaar, geboren Babs.

‘Hij zal wel zien da-we naar bed zijn,’ verzekerde mijnheer.

‘Laat dan tenminste den hond los,’ kwekkerde mevrouw met veel wit om den neus.

‘Vooruit Nero,’ zei mijnheer met een zware stem, die hem zèlf kippetjesvel gaf.

‘Wat e geluk as d'r 'n man in huis is,’ vleide Jans.

Eenigszins lichtschuw over de eigen baldadige heldhaftigheid, liep meneer, zeer mannelijk-zwaar van praten naar de voordeur.

‘...Hier Nero!... Hier!... Koescht Nero!... Laat Caesar los, wróú!... Koescht Nero!’

Het keeshondje wefwefte als een geschudde steenen spaarpot met wat duiten er in.

‘...Wie is daar?’ baste meneer achter de deur.

Buiten klonk een vrouwestem.

‘Wàtte?’ brulde meneer: ‘Koescht Nero!’

De stem was niet te verstaan.

Meneer schoot den bovensten grendel weg.

‘O! O! O!... Wat ga je beginnen,’ zenuwdribbelde mevrouw.

‘Kallem! Kallem, wrou,’ suste meneer, met lijzige breedheid van gebaar en weer harder: ‘Jans, laat Caesar en Pluto los!... Doe ze de muilkorve af.’

Ferm opende hij nu de deur. Dat wil zeggen: de koperen ketting bleef in den haak. Er kwam dus een kier van een handbreedte, waardoor geen misdadiger zou kunnen binnensluipen, zelfs al ware hij tweemaal schraler, tweemaal knikkebeenachtiger dan mijnheer Duimelaar.

Het keeshondje wefwefte in de armen van Jans.

‘Wie is daar? Wat mòtte jullie?’ bralde mijnheer.

‘Een arreme, ongelukkige...’

‘Watte?... Mot jij zoo laat komme bedele?...’

‘'n Schandaal! 'n Schandaal!’ riep mevrouw.

‘Zwijg wróú,’ zei meneer plechtig.

‘Een arreme, ongelukkige vrouw, meneer!... Ach God, geef u asjeblief 'n dubbeltje, da'k bij 't Heilsleger...’

‘Ruk uit! Alle dònners!’ vloekte meneer en gaf 'n duw tegen de deur.

Ontzetting.

Gelijk een donderslag bij helderblauwen hemel - of om een meer frisch beeld te gebruiken: gelijk een dynamietbom die nachtegalengekweel verstoort, bonsde de schrik de roodgierende paniek door de hoofden van mevrouw, mijnheer en Jans.

De moordenaar: er was geen twijfel meer, de bedelares had handlangers, had zijn voet tusschen drempel en deur gezet.

Ganschelijk ontzet, met verwilderde oogen, duwde meneer, duwde mevrouw, duwde Jans. De deur week schuin uit, maar de voet bleef er tusschen.

‘Waarom heb je ope gedaan!’ jammerde mevrouw Duimelaar, geboren Babs.

‘Kallem! Kallem wrou,’ zwaar-sprak mijnheer: ‘vuile, gemeene boeve wille jullie weggaan... 'k zal om politie telephoneere! Wacht is!... Caesar!... Nero!... Pak ze Nero!... Pluto!... Haal je je voet weg gespuis! Leelijke moordenaars! Boeve! Jans, giet is wat kokende olie uit 't raam!... Haal je je poot weg!... Wacht is eve... 'k Zal me geweer hale!’

‘Blijf hier, Eduard! Laat me niet met Jans alleen, Eduard!’

‘Blijf, wrou! 'k Ga me geweer hale!’

Mevrouw en Jans drukten met de volle wicht heurer zwaarlijvigheid tegen de geketende deur. Mijnheer liep naar de keuken.

De voet, de geheimzinnige moordenaarsvoet bleef tusschen de deur.

‘Strakkies vijle ze de ketting door,’ steunde mevrouw.

‘Klaas Boes!’ beledigde de meid achter de deur.

Meneer kwam met de pook terug.

‘Ach Got, Eduard, steek je arm niet door de deur,’ smeekte mevrouw.

‘Pas u toch op, meneer... as ze met messe steke,’ riep Jans.

Maar meneer, bloeddorstig-kalm, priemde met de pook in den deurkier en sloeg een paar maal met verwaten, overmoedige driestheid naar den voet, naar den sarrenden voet, naar den moordenaarsvoet, die cynisch op dezelfde plek bleef en eksterroog-vrij scheen te zijn.

‘Ga je weg, boéf! - Pats! - Haal je je voet uit m i j n huis? - Pats! - Gemeene sluipmoorde-

naar! - Pats! - Dievenrapalje! - Pats! - Zwarte bende! - Pats! - Haal je je voet er uit?
 Haal je je voet er uit? - Pats! - Ik s c h i e t hoor! - Pats! - Ik schiet je in je been! -
 Pats! - Ga liever wèrke! - Pats! - Verdien liever - Pats! - een fatsoenlijk stuk brood,
 straatroover! - Pats - Pats Pats!

‘Strrrruikroovers!’ - gilde mevrouw door den kier.

‘Klaas Boes!... Jut! Jut!’ - schreeuwde Jans.

Hijgend, angstig tegenover den voet, die onwrikbaar bleef, die al hun hartstochten
 en vreezen verhoonde, leunden, schreeuwden ze en v o c h t mijnheer.

Keeshondje wefwefte allernijdigst.

Het was een hopeloze toestand, uiterst kritiek.

‘Wat had je 'r an om ope te maken,’ weenzuchtte mevrouw.

‘Kallem, kallem, wróú,’ zei mijnheer, die telkens kwaadaardige, vinnige
 pookuitvallen naar 's moordenaar's eksteroogen dee.

Plotseling liep Jans 'n end achteruit.

‘Meneèr! Meneèr!’...

‘Wat gil je nou?’...

‘De mat zit 'r tussche! Hahaha!’

‘Ze heeft gelijk, wroú!’

Overwinnelijk-zeker, met iets in zijn houding van Leonidas, trok mijnheer de mat
 recht, sloot de deur, schoof de grendels er voor en blij-vroolijk klonk het geklik van
 het veiligheidsslot.

Keeshondje wefwefte.

Koffie was koud geworden.